

ADVIES Nr. 1.952

Zitting van dinsdag 14 juli 2015

Elektronische ecocheques – Follow-up en monitoring – Ontwerp van koninklijk besluit tot invoering van de elektronische ecocheques en tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers ervan

x x x

2.765/1-1

ADVIES Nr. 1.952

Onderwerp: Elektronische ecocheques – Follow-up en monitoring – Ontwerp van koninklijk besluit tot invoering van de elektronische ecocheques en tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers ervan

Mevrouw M. De Block, minister van Sociale Zaken, heeft bij mail van 7 juli 2015 het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit tot invoering van de elektronische ecocheques en tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers ervan.

Dat ontwerp van koninklijk besluit wijzigt twee koninklijke besluiten om de tenuitvoerlegging van het stelsel van de elektronische ecocheques mogelijk te maken. Het gaat om:

- het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

- het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers van maaltijdcheques in elektronische vorm.

Op verslag van de commissie Sociale Zekerheid heeft de Raad op 14 juli 2015 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG EN RETROACTA

- A. De Raad wijst er in eerste instantie op dat, zoals hij al in zijn advies nr. 1.926 van 24 februari 2015 over de elektronische ecocheques heeft aangegeven, de sociale gesprekspartners de initiatiefnemers zijn van het stelsel van de ecocheques, en dat ze het stelsel regelmatig evalueren (advies nr. 1.758 van 21 december 2010 en advies nr. 1.787 van 20 december 2011).

Ze gaan ook regelmatig na of de bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 betreffende de ecocheques gevoegde lijst van ecologische producten en diensten al dan niet gewijzigd moet worden (collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 bis van 21 december 2010, advies nr. 1.787 waarin de Raad besluit de lijst niet te wijzigen, collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 ter van 24 maart 2015 en begeleidend advies nr. 1.928 van dezelfde datum).

- B. De Raad herinnert er bovendien aan dat hij tijdens de evaluatie van het stelsel van de elektronische maaltijdcheques (voornamelijk in het kader van zijn advies nr. 1.902 van 25 maart 2014) heeft kennisgenomen van het verzoek van bepaalde uitgevers om de elektronische vorm onder andere toe te passen op ecocheques. Later heeft de Raad, rekening houdend met de constatering die hij heeft kunnen doen inzake de ontwikkeling van het gebruik van elektronische maaltijdcheques, in nauwe samenwerking met de uitgevers besloten zich te buigen over de overgang naar elektronische ecocheques.

C. Mevrouw M. De Block, minister van Sociale Zaken, heeft vervolgens bij brief van 19 februari 2015 het advies van de Raad ingewonnen over een voorontwerp van wet houdende diverse sociale bepalingen, vooral over hoofdstuk 8, dat betrekking heeft op de elektronische ecocheques. Dat hoofdstuk brengt wijzigingen aan in hoofdstuk 6 – Erkenning van uitgevers van elektronische maaltijdcheques – van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen (artikelen 183 tot 185).

De voorgestelde wetswijzigingen passen in het kader van de inspanningen van de regering om tot administratieve vereenvoudiging te komen. Zij voorzien in de rechtsgrond van de elektronische ecocheques en de voorwaarden en procedures die de erkende uitgevers in acht moeten nemen met het oog op de uitgifte van elektronische ecocheques.

De Raad heeft zich in zijn advies nr. 1.926 van 24 februari 2015 uitgesproken over die adviesaanvraag.

In dat advies vindt de Raad dat de overgang naar elektronische ecocheques absoluut aan een aantal voorwaarden moet voldoen, en dat verschillende van die voorwaarden dezelfde zijn als die welke hij met betrekking tot de elektronische maaltijdcheques in het voornoemde advies nr. 1.902 heeft omschreven (stabiliteit van het stelsel, aantrekkelijke kosten voor alle betrokken partijen, omkeerbaarheid die niet moet worden toegepast op het stelsel van de elektronische ecocheques, oplossing die moet worden gevonden voor diverse technische punten en overdraagbaarheid van de kaart met elektronische ecocheques).

In dat advies gaf de Raad ook aan kennis te hebben genomen van een voorstel van de uitgevers voor een planning van de invoering van een stelsel van elektronische ecocheques. Hij herinnert eraan dat de eerste aldus vastgestelde fase bestaat in de vaststelling van een wets- en regelgevend kader. De tweede fase heeft betrekking op de erkenningsprocedure.

Dat ontwerp van wettekst werd op 1 juli 2015 aangenomen door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, met als opschrift *wet houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken*.

De voorwaarden, de erkenningsprocedure, de controle en de regels inzake de intrekking moeten bij koninklijk besluit worden bepaald, net als de nadere regels met betrekking tot de financiële zekerheid waarin de uitgevers van elektronische ecocheques moeten voorzien om het risico van een faillissement te dekken.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad constateert dat het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit tot doel heeft de elektronische ecocheques op te nemen in de rechtsorde en uitvoering te geven aan de wet van 1 juli 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, waarvan hoofdstuk 8, artikelen 29 en 30, wijzigingen aanbrengt in hoofdstuk 6 – Erkenning van uitgevers van elektronische maaltijdcheques – van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen (artikelen 183 tot 185).

Hij constateert dat de regering voornemens is het noodzakelijke rechts- en regelgevende kader voor de effectieve tenuitvoerlegging van de elektronische ecocheques snel aan te nemen en uit te voeren.

De Raad heeft dat ontwerp van koninklijk besluit onderzocht in het licht van de beschouwingen en concrete voorstellen, de voorwaarden voor de overgang naar elektronische ecocheques en de planning voor de invoering van een dergelijk stelsel, die hij in zijn advies nr. 1.926 had aangegeven.

Tijdens zijn voorbereidende werkzaamheden heeft hij kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van de beleidscellen Sociale Zaken en Werk.

A. Inhoud en draagwijdte van het ontwerp van koninklijk besluit

De Raad constateert dat het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit twee hoofdstukken bevat.

Het eerste hoofdstuk brengt aanpassingen aan in het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, om te voorzien in soortgelijke bepalingen als die welke zijn opgenomen in artikel 19 bis van dat koninklijk besluit, met betrekking tot de elektronische maaltijdcheques, en om aldus de elektronische ecocheques op te nemen in de rechtsorde wat de socialezekerheidsaspecten betreft.

Het tweede hoofdstuk brengt aanpassingen aan in het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden en erkenningsprocedure voor uitgevers van maaltijdcheques in een elektronische vorm, om voor de voorwaarden en de procedures voor de erkenning van uitgevers van elektronische ecocheques soortgelijke bepalingen aan te nemen als die welke zijn vastgesteld voor de uitgevers van elektronische maaltijdcheques.

De Raad constateert met tevredenheid dat het ontwerp van koninklijk besluit gevolg geeft aan een aantal elementen van zijn voornoemde advies nr. 1.926, met name wat de eerste twee fasen van de planning betreft. Hij wenst echter enkele opmerkingen te maken over het ontwerp van koninklijk besluit.

B. Opmerkingen van de Raad

1. Hoofdstuk 1 van het ontwerp van koninklijk besluit – Socialezekerheidsaspecten

De Raad constateert dat het ontwerp van koninklijk besluit tot doel heeft artikel 19 quater van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders te wijzigen om met betrekking tot de behandeling van de elektronische ecocheques in de sociale zekerheid een soortgelijke bepaling als die van artikel 19 bis van hetzelfde koninklijk besluit vast te stellen; daarmee wordt ingegaan op het verzoek dat hij in advies nr. 1.926 heeft gedaan en hij verheugt zich daarover.

2. Hoofdstuk 2 van het ontwerp van koninklijk besluit – Voorwaarden en procedure voor de erkenning van uitgevers

a. De Raad constateert dat het ontwerp van koninklijk besluit met betrekking tot de voorwaarden en procedures voor de erkenning van uitgevers van elektronische ecocheques voorziet in soortgelijke bepalingen als die welke van toepassing zijn op de uitgevers van elektronische maaltijdcheques.

Hij verheugt zich er bovendien over dat de duur van de erkenningsprocedure wordt teruggebracht van drie maanden tot één maand na betekening van de volledigheid van de erkenningsaanvraag voor de uitgevers die reeds een erkenning hebben gekregen voor de uitgifte van maaltijd- of ecocheques (artikel 2, 10° van het ontwerp van koninklijk besluit).

b. De Raad constateert dat artikel 2, 5° van het ontwerp van koninklijk besluit ertoe strekt de functionele voorwaarden voor de erkenning aan te passen. Die bepaling betreft de mate waarin ecocheques worden aanvaard, wat volgens dat artikel moet kunnen gebeuren "respectievelijk in voedingszaken en eetgelegenheden enerzijds en bij handelaars en dienstverleners die producten en diensten met een ecologisch karakter verkopen die zijn opgenomen in de lijst bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 gesloten in de Nationale Arbeidsraad anderzijds".

De Raad merkt op dat onder de terminologie "handelaars en dienstverleners" ook zowel de vzw's als de zelfstandigen, in hoofd- of bijberoep, moeten worden begrepen, aangezien ze zich eveneens kunnen aansluiten bij de uitgevers van elektronische ecocheques.

3. Inwerkingtreding van het koninklijk besluit

Met betrekking tot hoofdstuk 1, dat hierboven al is behandeld, is de Raad van mening dat een inwerkingtreding op 1 januari 2016 gerechtvaardigd kan zijn, gelet op de in zijn voornoemde advies nr. 1.926 beschreven planning en de resultaten van de follow-up over de tenuitvoerlegging van die planning, die hij regelmatig uitvoert in samenwerking met de uitgevers.

Wat betreft de bepalingen van het ontwerp van koninklijk besluit over de voorwaarden en de procedures voor de erkenning van de uitgevers van elektronische ecocheques is de Raad van mening dat dit hoofdstuk vroeg genoeg in werking moet treden om de uitgevers en alle bij die erkenning betrokken partijen de nodige tijd te geven om de vereiste procedures te vervullen; hij kan dus akkoord gaan met een inwerkingtreding op de dag van de publicatie van die verordende tekst in het Belgisch Staatsblad.

4. Toelating voor de uitgevers om gebruik te maken van het rijksregisternummer

- a. De Raad herinnert eraan dat hij in zijn advies nr. 1.926 heeft geconstateerd dat de uitgevers van elektronische maaltijdcheques al gebruik kunnen maken van het rijksregisternummer om de begunstigen van elektronische maaltijdcheques eenduidig te kunnen identificeren (artikel 14 van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging, dat de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen wijzigt).

In dat advies vindt hij dat dezelfde mogelijkheid (en die van het gebruik van het INSZ – Identificatienummer van de sociale zekerheid) moet worden verleend aan de uitgevers van elektronische ecocheques om de begunstigen van elektronische ecocheques eenduidig te kunnen identificeren.

Hij constateert dat die mogelijkheid al is vastgesteld in het wetsontwerp houdende diverse sociale bepalingen (ondertussen de wet van 1 juli 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken geworden), waarover hij zich heeft uitgesproken in zijn advies nr. 1.926.

- b. De Raad wenst dienaangaande evenwel te wijzen op een nieuw element met betrekking tot de mogelijkheid voor de uitgevers om gebruik te maken van het rijksregisternummer (en het INSZ – Identificatienummer van de sociale zekerheid) wanneer het gaat over "gemengde" bestellingen.

Wanneer de elektronische ecocheques zijn opgenomen in de rechtsorde is het immers waarschijnlijk dat sommige werkgevers, wanneer ze in de toekomst bij hun leverancier ecocheques bestellen, tezelfdertijd papieren ecocheques en elektronische ecocheques willen bestellen. Indien de uitgevers enkel bij de afhandeling van de bestellingen van elektronische ecocheques het rijksregisternummer mogen gebruiken, kunnen die "gemengde" bestellingen niet worden afgehandeld. Er zal dus een dubbel bestelcircuit moeten worden opgezet: de betrokken werkgevers zullen dan bij hun uitgever twee bestellingen moeten doen.

De Raad dringt er dan ook op aan dat het op wettelijk en verordnend vlak mogelijk wordt gemaakt dat uitgevers van zowel papieren ecocheques als elektronische ecocheques voor beide varianten het rijksregisternummer mogen gebruiken bij de afhandeling van de bestelling.

Dat zal alleen mogelijk zijn indien de voornoemde wettekst bepaalt dat het rijksregisternummer mag worden gebruikt voor zowel de bestelling van elektronische ecocheques als de bestelling van papieren ecocheques. Hij vraagt dan ook dat de wettekst in die zin wordt aangepast.
